

TALOUSARVIOALOITE 296/2014 vp

Määrärahan osoittaminen Uudenmaan keskias- teen oppilaitosten mielenterveyspalveluiden tu- kemiseen

Eduskunnalle

Yksi syrjäytynyt nuori maksaa Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen mukaan yhteiskunnalle miljoona euroa. Hallitus esittää vuoden 2015 talousarviossaan 2 000 000 euroa kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeille. Määrärahaa on vähennetty 9 500 000 euroa edellisestä vuodesta, perustuen sopeutumistoimiin, sektoritutkimussäästöön, uudelleenkohdentamiseen ja tasomuu-
tokseen.

Kaste 2 -ohjelman mukaan syrjäytymisen riski on suurin niillä henkilöillä, joilla on joilla on "pitkäaikaisesti toimintakykyä alentavia sairauksia, päihdeongelmia ja matala toimeentulotaso. Huolestuttavaa on se, että hyvinvointia ja terveyttä heikentävät elämäntavat ja ongelmat siirtyvät perheissä seuraavalle sukupolvelle." Lisäksi Kaste 2 -ohjelma toteaa, että nuorten "mielenterveys- ja päihdeongelma ovat yleisiä, ja niiden aiheuttamat suorat ja epäsuorat sosiaaliset ja taloudelliset kustannukset ovat mittavia".

Keskiasteen opiskelijoiden kohdalla tarve mielenterveyspalveluihin on kasvanut viime aikoina hälyttävästi. Viimeisten 10 vuoden aikana mielenterveyssyistä työkyvyttömyyseläkkeelle jääneiden nuorten määrä on lähes kaksinkertaistunut. Vuonna 2013 mielenterveyssyistä työkyvyttömyyseläkkeellä oli 10 475 16—29-vuotias-

ta nuorta. Heistä 2 398 oli uusmaalaisia. Työkyvyttömyyseläkeläisten määrä on lisääntymään päin, kun verrataan nuorempien ja vanhempien nuorten tilastoja keskenään. Mielenterveysongelmiin on siis syytä puuttua niin varhaisessa vaiheessa kuin mahdollista.

OKM:n mukaan joka viidennellä nuorella on jokin sellainen mielenterveysongelma, jonka hoitamisesta nuori hyötyisi. Pahaa oloa oireileva nuori ei välttämättä osaa hakea itselleen apua, eikä kukaan lähellä oleva aikuinen välttämättä ole tunnistanut nuoren avun tarvetta. Siksi opiskelijoille tarjotut tukitoimenpiteet ja mielenterveyspalveluiden saatavuus ovat olennaisen tärkeitä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2015 talousarvioon momentille 33.60.31 lisäyksenä 2 000 000 euroa Uudenmaan keskiasteen opiskelijoiden mielenterveyspalveluiden tukemiseen ja lisää momentin perusteluihin, että määrärahaa saa käyttää 200 000 euroa järjestettyjen palveluiden tulosten seurantaan.

TAA 296/2014 vp — Mika Niikko /ps ym.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2014

Mika Niikko /ps
Reijo Hongisto /ps
Anssi Joutsenlahti /ps
Anne Louhelainen /ps
Johanna Jurva /ps

Maria Lohela /ps
Lauri Heikkilä /ps
Pietari Jääskeläinen /ps
Vesa-Matti Saarakkala /ps
Arja Juvonen /ps